

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/182/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7116226661
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Matyiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7116226661.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Matyiovej a sudcov JUDr. Jarmily Čabaiovej a JUDr. Martina Kolesára v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35724803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36613843, proti žalovanému R. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., A. XX, o zaplatenie 2.323,68 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku 36Csp/141/2016-113 z 29.3.2018 Okresného súdu Košice I

rozhodol:

M e n í rozsudok v napadnutom výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti tak, že zaväzuje žalovaného zaplatiť žalobcovi 468,11 € bezúročne do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V zostávajúcej časti potvrdzuje rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti.

Priznáva žalobcovi náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie (ďalej aj „súd“) rozsudkom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 1.855,57 €, vyčíslený úrok z omeškania v sume 87,85 € a úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 1.855,57 € od 30.9.2015 do zaplatenia všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 59,70 %.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 2.323,68 €, sumy 87,85 € titulom vyčísleného úroku zo splátok za obdobie od 19.11.2013 do 29.9.2015 a úroku z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 2.323,68 € od 30.9.2015 do zaplatenia a náhrady trov konania na tom skutkovom základe, že jeho právny predchodca Slovenská sporiteľňa, a.s., Bratislava ako veriteľ uzatvoril so žalovaným ako dlžníkom dňa 19.6.2012 zmluvu č. 5029755653, na základe ktorej mu poskytol peňažné prostriedky, ktoré mal žalovaný vrátiť v pravidelných splátkach riadne a včas podľa dohodnutých zmluvných podmienok. Žalovaný podmienky zmluvy nedodržel, neplnil v stanovených termínoch splátky, preto mu pôvodný veriteľ písomne dňa 30.9.2015 oznámil, že ku dňu 29.9.2015 vyhlásil mimoriadnu splatnosť pohľadávky zo zmluvy, a vyzval ho na úhradu dlžnej sumy do 15 dní. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok z 23.10.2015 postúpila Slovenská sporiteľňa, a.s., Bratislava na žalobcu (aj) pohľadávku voči žalovanému. Pohľadávka ku dňu postúpenia bola vo výške 2.641,82 €, ktorá pozostávala z istiny vo výške 1.855,57 €, z riadneho úroku vo výške 601,62 €, z úroku z omeškania vo výške 103,35 € a z poplatkov vo výške 81,28 €

3. Súd vykonaným dokazovaním zistil, že právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa, a.s., Bratislava a žalovaný dňa 19.6.2012 uzavreli zmluvu o splátkovom úvere, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému peňažné prostriedky vo výške 2.001 €; druh úveru: spotrebný úver na čokoľvek, že žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver zaplatiť v 63.-och mesačných splátkach

po 49,44 € k 19.-mu dňu v kalendárnom mesiaci, so splatnosťou prvej splátky 19.7.2012 a s konečnou splatnosťou úveru ku dňu 19.9.2017; že bola dohodnutá výška úrokovej sadzby fixná do splatnosti - 11,90 % ročne, úrok z omeškania bol dohodnutý na 8 % ročne, RPMN 17,87 %, priemerná hodnota RPMN 19,59 %. Nebolo sporným, že žalovaný predmetnú výšku úveru ku dňu 19.6.2012 čerpal a do zosplatnenia úveru z poskytnutého úveru uhradil sumu v celkovej výške 543,84 €. Žalovaný porušil zmluvné povinnosti nedodržaním termínu jednotlivých splátok, preto právny predchodca žalobcu zosplatnil úver a vyhlásil mimoriadnu splatnosť pohľadávky zo zmluvy ku dňu 29.9.2015 v súlade s bodom 7.6.1 svojich Všeobecných obchodných podmienok. Právny predchodca žalobcu listom z 30.9.2015 oznámil žalovanému mimoriadnu splatnosť pohľadávky zo zmluvy, ktorú vyčíslil k tomuto dátumu na sumu 2.618,55 € a žalovaného vyzval na jej zaplatenie do 15 dní, zároveň upozornil žalovaného, že pohľadávka zo zmluvy o úvere je naďalej úročená. Oznámenie mimoriadnej splatnosti právny predchodca žalobcu žalovanému doručoval doporučene dňa 1.10.2015, doručienka sa mu vrátila späť s poznámkou „adresát neznámy“. Podľa bodu 10.3 Všeobecných obchodných podmienok právneho predchodcu žalobu pri doručovaní písomnosti v poštovom styku sa zásielka považuje za doručeníu v tuzemsku tretí deň po jej odoslaní a to aj vtedy, ak sa adresát o tejto skutočnosti nedozvie alebo sa zásielka vráti ako nedoručená. Vzhľadom na to dňom 5.10.2015 (4.10.2015 pripadol na nedeľu) je potrebné považovať toto oznámenie za doručené. Súd ďalej konštatoval, že preukázateľne ku dňu postúpenia pohľadávky na základe zmluvy o postúpení pohľadávky z 23.10.2015, činila výška istiny 1.855,57 €.

4. Súd vec právne posudzoval podľa § 497, § 502 ods. 1, 2, § 503 ods. 1, 2, § 324 ods. 1, § 365 veta prvá, § 369 ods. 1, 2, 3, § 506 Obchodného zákonníka, § 879r veta prvá, § 52 ods. 1 - 4, § 53 ods. 1 - 5, § 121 ods. 3, § 517 ods. 1 veta prvá, 2, § 39 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 25f, § 25f ods. 6, § 1 ods. 1, 2, § 9 ods. 1, 2, 6, 9, 10, 11 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 10c, § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. a dospel k záveru, že právny vzťah medzi stranami sporu bol založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere, podlieha režimu spotrebiteľských úverov podľa zákona 129/2010 Z.z., ako aj aplikácii všeobecných ustanovení ochrany spotrebiteľa podľa Občianskeho zákonníka, že zmluva obsahuje všetky náležitosti vyžadované ustanovením § 9 ods. 2 z. č. 129/2010 Z.z., že žalovanému bol na základe zmluvy poskytnutý úver 2.001 € a že jeho dlh ku dňu predčasného zosplatnenia úveru t.j. 29.9.2015, pozostával z nezaplatenej istiny 1.855,57 €, ktorá predstavuje žalobcom vyčíslenu istinu tvorenú jednotlivými splátkami úveru (49,44 € podľa zmluvy). Nárok žalobcu na zaplatenie istiny vo výške 1.855,58 € vyhodnotil ako dôvodný a žalobe v tejto časti vyhovel. Za dôvodnú mal aj žalobu v časti vyčíslených úrokov z omeškania vo výške 87,85 € zo splátok od 19.11.2013 do 29.9.2015 ako aj úroku z omeškania vo výške 8,05 % ročne z istiny, t.j. sumy 1.855,57 € od 30.9.2015 do zaplatenia.

5. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol. Uvedol, že žalobca sa domáhal zaplatenia splátok úveru aj po jeho splatnosti a to až do splatenia celého úveru, t.j. 19.9.2017, pričom tento svoj nárok neobjasnil ani nepodložil žiadnym hodnoverným dôkazom, z čoho vyplýva, že neuniesol dôkazné bremeno, ktoré ho zaťažovalo. V tejto časti vyhodnotil súd žalobu ako nedôvodnú. Pokiaľ ide o úrok z úveru po jeho zosplatnení, súd konštatoval, že dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu. Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania. Zmluvné dojednanie povinnosti platiť úroky popri úrokoch z omeškania súd považoval za obchádzanie zákonného pravidla zakotveného v § 517 ods. 2 OZ o administratívnom strope úrokov z omeškania (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove 6Co/182/2011). Dohoda o takýchto úrokoch je podľa názoru súdu odklonom od dispozitívnej úpravy a je nielen v neprospech spotrebiteľa, ale vyvoláva hrubú nerovnováhu v neprospech slabšej zmluvnej strany a navyše je v rozpore aj s ustanovením § 3a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. Dohodu o platení úrokov popri úrokoch z omeškania vyhodnotil súd preto ako neplatnú pre rozpor so zákonom v zmysle § 39 a § 52 ods. 2 OZ.

6. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 2 CSP. Žalobca bol úspešný v rozsahu 79,85 %, jeho neúspech je v rozsahu 20,15 %. Má preto nárok na náhradu trov konania v rozsahu 59,7 % (79,85 % - 20,15 %).

7. Rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti napadol včas podaným odvolaním žalobca z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP) a navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a žalobe vyhovel v plnom rozsahu, resp. aby ho zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

Uplatnil si náhradu trov konania. Namietal, že súd mu nielen nepriznal riadny úrok z dlžnej istiny po zosplatnení úveru, ale súd mu nepriznal ani riadny úrok ku dňu zosplatnenia. Po citácii § 503 ods.3, § 505, § 506, § 497 Obchodného zákonníka, § 6 ods. 2 z. č. 258/2001 Z.z., poukaze na rozhodnutie NS SR sp. zn. 4 Obo 143/98 vyjadril názor, že pri poskytnutí peňažných prostriedkov na základe zmluvy o úvere, má veriteľ nárok na úroky až do doby zaplataenia poskytnutých peňažných prostriedkov (ako odplatu za poskytnutie úveru). Vytkol súdu prvej inštancie, že zjavne nerozlišoval medzi splatením a zosplatnením úveru, pričom ide o pojmy s odlišnými dôsledkami pre existenciu nároku veriteľa. Splatením úveru sa rozumie jeho vrátenie veriteľovi spolu s úrokmi, ktoré plnia funkciu odplaty pre veriteľa. Splatením úveru aj s úrokom zaniká nárok veriteľa. Zosplatnením sa naopak rozumie určenie splatnosti celého dlhu, v prípadoch, kedy bolo vrátenie dlhu dohodnuté vo forme splátok. Okamih zosplatnenia úveru nemá za následok zánik nároku veriteľa na poskytnuté peňažné prostriedky ani nároku na úroky. V danom prípade si však žalobca uplatnil len riadny úrok do zosplatnenia, ktorý mu súd nepriznal.

8. Žalovaný bol v odvolacom konaní nečinný.

9. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas (§ 362 v spojení s ust. § 367 ods. 2 CSP), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§§ 355 až 358 CSP), bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 a contrario CSP, v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP, z hľadiska odvolaním uplatneného odvolacieho dôvodu a s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je sčasti dôvodné.

10. Výrok rozsudku, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.855,57 €, vyčíslený úrok z omeškania v sume 87,85 € a úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 1.855,57 € od 30.9.2015 do zaplataenia nebol odvolaním napadnutý (§ 379 CSP), nadobudol právoplatnosť (§ 227 ods. 1 CSP a ust. § 367 ods. 1 a contrario CSP), a preto nebol v odvolacom konaní preskúmaný.

11. Žalobca svoje odvolanie odôvodnil tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, teda odvolacím dôvodom podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP.

12. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

13. Odvolací súd vychádzajúc z obsahu spisu dospel k záveru, že odvolacia námietka žalobcu týkajúca sa nepriznania kapitalizovaných úrokov z úveru ku dňu zosplatnenia je dôvodná. Súd prvej inštancie na základe dôkazov produkovaných žalobcom (pri nečinnosti žalovaného) dospel k nesprávnemu právnemu záveru, keď žalobcovi nepriznal úrok z úveru ku dňu jeho zosplatnenia. Argumentácia súdu, že žalobcovi nepatrí úrok z úveru po jeho zosplatnení je správna, ale niet právneho dôvodu nepriznať žalobcovi do dňa zosplatnenia úveru tento úrok, ktorý je odmenou veriteľovi za to, že dlžníkovi poskytol finančné prostriedky. Odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie má za to, že právny základ na zaplataenie úroku z úveru do dňa zosplatnenia bol jednoznačne daný a preukázaný, čo vyplýva zo žaloby a z listinných dôkazov predložených žalobcom, a preto v súlade s ust. § 388 CSP zmenil napadnutý rozsudok tak, že žalobe o zaplataenie tohto úroku do dňa zosplatnenia úveru vyhovel. Žalobca v žalobe síce uviedol, že vyčíslený úrok z úveru ku dňu zosplatnenia bol vo výške 601,62 €, ale vzhľadom na to, že sa domáhal zaplataenia sumy 2.323,68 €, z ktorej samotná istina bola 1.855,57 €, odvolací súd mu priznal sumu 468,11 € tvoriacu rozdiel medzi sumou uvedenou v petite žaloby a sumou istiny dlhu.

14. V súvislosti s odvolacími námietkami žalobcu, ktorými vyslovil nesúhlas s právnym názorom súdu prvej inštancie, že dohodnutý zmluvný úrok patrí veriteľovi len do času zosplatnenia úverového dlhu a následne má nárok len na úrok z omeškania, odvolací súd uvádza, že sa stotožňuje s právnym posúdením tejto otázky súdom prvej inštancie a za správny považuje aj jeho záver, že úroky za dočasné prenechanie peňažných prostriedkov po uplatnení práva na okamžité zosplatnenie úveru veriteľovi nepatria. Prípustnosť kumulácie úroku a úroku z omeškania (resp. ich paralelného uplatnenia) po predčasnej splatnosti úveru pri spotrebiteľských úveroch je predmetom riešenia množstva súdnych sporov, ale aj akademickej obce. Doposiaľ táto otázka nebola jednoznačne a definitívne vyriešená rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Známe sú rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej

republiky, podľa ktorých je dohoda účastníkov zmluvy o úvere o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov možná (napr. 33Odo 657/2005), ako aj o možnom súbehu dohodnutého úroku a úroku z omeškania pri pôžičke (napr. rozhodnutie 33Cdo 1401/2014). V rozsudku sp. zn. 32Cdo 3830/2014 Najvyšší súd ČR vyslovil názor, že veriteľovi patrí úrok aj po zosplatnení úveru. V každom odvolacom súde známom prípade však riešenie tejto otázky nadväzovalo na záver o platnosti dohody veriteľa a dlžníka o úrokoch po zosplatnení úveru, pričom otázka výlučne zákonného rámca úročenia sa v týchto prípadoch neriešila. Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo 143/98 zo dňa 1.7.2000, na ktoré sa v rozhodovacej praxi na podporu názoru o účení úveru len do jeho splatnosti frekventovane odkazuje, nerieši túto otázku ako podstatnú, ťažiskovú a vyslovený právny názor k ďalšiemu postupu súdu prvej inštancie po zrušení jeho rozhodnutia, cit.: „Odvolací súd v tejto súvislosti upozorňuje, že dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania (§ 369 ObZ)“, v ňom nie je nijak bližšie zdôvodnený. Nemožno však prehliadnúť, že zdôvodnenie založené i na tomto názore prešlo testom ústavnosti, pričom Ústavný súd SR vo svojom uznesení sp. zn. IV.ÚS 476/2012 z 18.9.2012, jednak zmienené rozhodnutie Najvyššieho súdu SR považoval za súčasť štandardnej judikatúry všeobecných súdov a jednak výklad vo výsledku zodpovedajúci tejto alternatíve právneho posúdenia veci považoval za ústavne akceptovateľný. Na podklade uvedených judikatórnych výstupov, sa k takémuto názoru prikláňa aj odvolací súd vychádzajúc pritom z úvahy, že interpretácia trvania úročenia úveru musí odzrkadľovať samotnú podstatu úroku a špecifickosť právnej situácie, ktorá po zosplatnení úveru nastáva. Právna teória i rozhodovacia prax sú zajedno v tom, že úrok je cenou peňazí - odplatom veriteľovi za to, že peňažné prostriedky dočasne prenechá dlžníkovi a ten ich v dohodou stanovenej alebo na základe zákona veriteľom určenej dobe môže využívať. Rovnako nakoniec vníma podstatu úroku vo svojej právnej argumentácii žalobca. Práve možnosť disponovať s peňažnou sumou na dosiahnutie vlastného hospodárskeho prospechu na strane dlžníka a získanie úroku za poskytnutie tejto možnosti na strane veriteľa, predstavujú bezprostredný ekonomický dôvod vzniku právneho vzťahu z úverovej zmluvy. Účinným uplatnením práva mimoriadneho zosplatnenia úveru veriteľom dochádza celkom nepochybne k narušeniu tohto dôvodu úverovej zmluvy; v ďalšom čase už totiž dlžník nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, keďže veriteľ mu túto možnosť už viac nedáva (odňal). Nevrátením prenechaných peňazí po zosplatnení úveru, bez ohľadu na to, aké účinky z hľadiska trvania úverového vzťahu právnomu úkonu zosplatnenia pripíšeme, nepochybne vzniká protiprávny stav, s ktorým sú ako následok spojené prípadne sankčné (úroky z omeškania), zodpovednostné (náhrada škody) a zabezpečovacie plnenia (zmluvná pokuta), na ktorých sa účastníci pre tento prípad dohodli, alebo ktoré sú dané zákonom, a nie záväzky majúce povahu odplaty, medzi ktoré úrok, ako už bolo vyjadrené skôr, rozhodne patrí. Odvolací súd teda nevzhliadol právny, ekonomický a v svojej podstate ani žiaden iný racionálny dôvod, pre ktorý by výklad právnej úpravy mal smerovať k úročeniu poskytnutých peňazí aj po zosplatnení úveru, teda v čase, kedy veriteľ dlžníkovi neposkytuje možnosť užívať jeho peniaze, ale dlžník veriteľove peniaze protiprávne zadržíava. Celkom nepatričnou je argumentácia zástancov opačného názoru, založená na interpretácii znenia poslednej vety ust. § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, podľa ktorého úrok je povinný (dlžník) zaplatiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov. Použitá formulácia na prvý pohľad evokuje u zástancov úročenia úveru aj po splatnosti, že tým je otázka zodpovedaná „do vrátenia“, a teda nie do splatnosti; tento argument však vo svojej podstate abstrahuje od toho, že jeho znenie, zvlášť však použité slovo „len“ v tomto ustanovení jasne naznačuje, že tým bolo sledované obmedzenie dohodnutého úroku v prípade skrátenia doby vrátenia peňazí, a nie rozšírenie úročenia nad túto dobu. Zástancovia názoru o účení úveru po jeho zosplatnení sa doposiaľ uspokojujú nevysporiadali ani so zrejmom kolíziou úročenia po splatnosti úveru s úpravou, priznávajúcou veriteľovi za omeškanie dlžníka s peňažným plnením iba úroky z omeškania (poplatok z omeškania), za situácie, keď možnosť kvantitatívneho rozšírenia tejto sankcie za oneskorené plnenie v občianskoprávných vzťahoch je v právnej praxi jednotne odmietaná. Úročenie zosplatneného úveru zároveň nereflektuje ani skutočnosť, že právny poriadok úhrn sankcií za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov (podľa § 3a ods. 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. sa nimi rozumejú úroky z omeškania, zmluvné pokuty a akékoľvek iné plnenia za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov) limituje.

15. Rozhodovacia prax senátov Krajského súdu v Košiciach pri riešení právnej otázky úročenia úveru zmluvným úrokom po mimoriadnom zosplatnení úveru veriteľom je jednotná a ustálená, keď odvolací súd už v mnohých svojich rozhodnutiach v súdnych sporoch konštatoval správnosť právneho záveru o spotrebiteľskej neprijateľnosti zmluvnej úpravy úročenia úveru zmluvným úrokom až do vrátenia poskytnutých peňazí, pričom o taký prípad ide aj v posudzovanej veci. Odvolací súd v tejto súvislosti

poukazuje na ust. § 53 ods. 1 veta prvá a ust. § 53 ods. 5 OZ, podľa ktorých súd prvej inštancie tiež nárok správne právne posúdil, ktoré zakazujú pod následkom neplatnosti v spotrebiteľských zmluvách uvádzať ustanovenia spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Inak povedané, zmluvná voľnosť účastníkov spotrebiteľskej zmluvy je obmedzená aj tým, že nedovoleným, a teda neplatným, je tiež i dojednanie spôsobujúce značnú nerovnováhu v ich právnom postavení. Obvyklá argumentácia dodávateľov, že spotrebiteľ sa oboznámil so zmluvou, že si prečítal aj všeobecné obchodné podmienky, že podpisom s nimi vyjadril súhlas a súhlasil s každým takto upraveným inštitútom, povinnosťami na ňom viaznúcimi, alebo jednoducho len preceňujúca význam v zmluve prejavenej vôle, či formálnu oddelenosť niektorého z dojednaní, opomína podľa odvolacieho súdu samotnú podstatu spotrebiteľskej ochrany spočívajúcu na premise, že spotrebiteľovi neprijateľné podmienky predovšetkým nemožno predkladať, a pokiaľ tak dodávateľ urobí, koná nepoctivo a musí byť uzrozumený s tým, že na takéto neprijateľné podmienky súd neprihliadne bez ohľadu na to, či a do akej miery sa spotrebiteľ tou ktorou podmienkou zaoberal. Takto je podľa názoru odvolacieho súdu potrebné nazerať aj na zmluvnú podmienku trvania úročenia po zosplatnení úveru. Táto nepochybne predstavuje nad zákonný rozsah výrazný zásah do právneho postavenia spotrebiteľa, pretože nezanedbateľne zvyšuje jeho náklady spojené s úverom. Nemožno preto racionálne pripustiť, aby náležite informovaný spotrebiteľ, dobrovoľne a bez vplyvu na možnosť dohodnutia zmluvného vzťahu i bez pre neho nevýhodnej podmienky, takúto nevýhodnú podmienku prijal; na strane druhej je notoriou, že dodávatelia predkladajú spotrebiteľom formulárové návrhy zmlúv, ktoré vzhľadom na svoj rozsah, formu, štruktúru a použité výrazové prostriedky, spotrebiteľia nie sú schopní v rámci predzmluvného rokovania komplexne poznať a v takomto rozporení obyčajne podpisujú písomnosti tak, ako sú im predkladané alebo nemajú reálne na výber a v záujme poskytnutia úveru, neraz v ťažkých životných situáciách pristúpia na akékoľvek úverové podmienky. Ani v posudzovanej veci nebola tvrdená, a ani dokazovaním zistená skutočnosť, ktorá by túto inak paušálne sa vyskytujúcu situáciu pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv v akomkoľvek smere pozmenila. I tu nemožno inak ako skonštatovať, že žalovaný rozhodne nemal objektívne vzaté ekonomický, právny, praktický, ani iný dôvod, pokiaľ by o rozsahu úročenia bolo jednané, a to korektne natoľko, aby tomu i porozumel a pokiaľ by i mal reálne na výber, aby na túto podmienku pristúpil.

16. Pri posudzovaní sporných nárokov vyplývajúcich z porušenia spotrebiteľskej zmluvy uzavretej medzi žalobcom, resp. jeho právnym predchodcom ako veriteľom a žalovaným, v danom prípade je potrebné zohľadniť aj následok porušenia zmluvných povinností dlžníkom (žalovaným), ktorým je skoršia splatnosť pohľadávky žalobcu (veriteľa), ako bola pôvodne zmluvou dohodnutá. Dlžník v takomto prípade nemá povinnosť platiť zmluvne dohodnutý úrok z úveru, na druhej strane stráca výhodu splátok a vzniká mu povinnosť zaplatiť celý (zvyčajne nie malý) dlh naraz, a to skôr ako bolo v zmluve dohodnuté. Z pozície veriteľa to znamená, že síce stratí nárok na úrok z úveru, ale vznikne mu nárok na zaplatenie celého dlhu v podstatne kratšom čase, bez čakania na jeho zaplatenie v splátkach, ako bolo pôvodne dohodnuté v zmluve. Otázka skorého vymoženia dlhu veriteľom je potom spojená s predzmluvnou aktivitou veriteľa (posúdenie platobnej schopnosti klienta) a súvisí tiež so zabezpečením úveru. Názor odvolateľa o oprávnenosti úroku zo spotrebiteľského úveru po jeho predčasnom zosplatnení neobstojí, je v rozpore so zásadami ochrany spotrebiteľa zakotvenými v ust. § 52 ods. 2, § 53 ods. 1 a 5 a § 53 ods. 4 písm. k/ OZ a odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov takéto zmluvné dojednanie považuje za neprijateľné a neplatné pre rozpor so zákonom podľa ust. § 52 ods. 2 OZ v spojení s § 39 OZ.

17. Vzhľadom na zmenu napadnutého rozsudku v súlade s ust. § 396 ods. 2 CSP rozhodol odvolací súd tiež o nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie.

18. Podľa ust. § 255 ods. 1, 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

19. Podľa ust. § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

20. V konaní sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 2.323,68 €, ktorá mu v konečnom dôsledku bola priznaná. Žalobca mal v konaní neúspech len v časti úrokov z úveru, preto mu odvolací súd priznal plnú náhradu trov konania (§ 255 ods. 1 CSP).

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Táto povinnosť neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného odvolania (§ 435 CSP).